

NHG-PATIËNTENFOLDER

Kinderziekten met vlekjes

Versiedatum: augustus 2008

Wat zijn het?

Bijna ieder kind krijgt weleens een ziekte die vlekjes of blaasjes op de huid geeft. Meestal gaat het om waterpokken, de vijfde ziekte, de zesde ziekte of roodvonk. Rode hond en mazelen komen in Nederland weinig meer voor. Bijna alle kinderen zijn ertegen ingeënt (de BMR-prik). Huiduitslag is niet altijd het gevolg van een kinderziekte. Uw kind kan bijvoorbeeld ook een allergie hebben.

Vlekjesziekten zijn besmettelijk. Na besmetting kan het één tot twee weken duren voor het kind ziek wordt. Voor er vlekjes te zien zijn, voelen kinderen zich vaak al niet lekker en hebben ze koorts. Dan kunnen ze al wel anderen besmetten. Kinderen die een bepaalde kinderziekte hebben gehad of daartegen zijn ingeënt, bouwen weerstand op tegen deze ziekte. Ze krijgen die ziekte dan niet meer, of in een milde vorm.

- **Waterpokken** begint met verkoudheid. Het kind krijgt vervolgens koorts en uitslag. Over het hele lichaam kunnen rode vlekjes en blaasjes ontstaan, zelfs in de mond, in het haar en op de oogleden. Door krabben kunnen de vlekjes gaan ontsteken. Na enkele dagen verdrogen de blaasjes tot korstjes. Het kan twee weken duren voor de laatste korstjes weg zijn.
- **De vijfde ziekte** begint met rode wangen met grillige roze-rode vlekjes. De uitslag verspreidt zich naar romp, armen en benen en kan wat jeuken. Soms zijn er zoveel vlekken, dat de hele huid roze-rood ziet. Het kind kan ook koorts krijgen. Na tien dagen is de uitslag meestal weer weg. De vlekjes komen soms terug in de zon of na een heet bad, maar verdwijnen dan weer snel.
- **De zesde ziekte** veroorzaakt hoge koorts. Soms zetten de klieren in de hals en achter de oren op. Na drie tot vijf dagen daalt de temperatuur. Dan ontstaan er kleine lichtrode vlekjes in het gezicht en later ook op de romp. De uitslag jeukt niet en trekt binnen één of twee dagen weg.
- **Roodvonk** begint met keelpijn en koorts. De tong wordt eerst wit en na drie dagen rood en dik (frambozentong). Op de derde dag wordt de huid roze met rode, ruwe puntjes op de borst. De uitslag verspreidt zich over het hele lichaam, vooral naar de oksels en de liezen. De koorts begint na drie dagen te dalen. De uitslag verdwijnt enkele dagen later. Na twee tot drie weken wordt de huid schilferig, vooral op de handpalmen en voetzolen.
- **Rode hond** begint met opgezette klieren achter de oren. Na een dag ontstaan roze-rode vlekjes in het gezicht en achter de oren. De uitslag verspreidt zich over het hele lichaam. Soms zijn er zoveel vlekjes dat de hele huid rood ziet. Het kind kan last van branderige ogen hebben.
- **Mazelen** begint met verkoudheid: niezen, hoesten, rode ogen en koorts. Na drie dagen verschijnen er witte vlekjes aan de binnenkant van de wang. De vierde of vijfde dag komen er paarsrode vlekjes in het gezicht en achter de oren. De vlekjes verspreiden zich naar romp, armen en benen en kunnen samenvloeien.
- **Meningokokkenziekte** is zeldzaam. Het begint met hoge koorts (en koude rillingen). Verder spierpijn, overgeven, hoofdpijn, een grauwe huidskleur en sufheid. Let op puntvormige donkerrode of blauwrode vlekjes op romp, ledematen en/of op het oogslimvlies. Deze vlekjes verbleken niet als u erop drukt.

Waardoor komt het?

Deze ziekten ontstaan door virussen of bacteriën die het lichaam binnen komen via de mond of de neus. Ze zitten in het speeksel van iemand die besmet is, en in druppeltjes die uitgehooft of uitgeniest worden. Ook via handen kunnen de virussen en bacteriën zich verspreiden.

Kan het kwaad?

Kinderziekten zijn meestal onschuldig en gaan vanzelf over. Van roodvonk kan een kind wel erg ziek zijn en hoge koorts en flinke keelpijn hebben. Ook van mazelen kunnen niet ingeënte kinderen erg ziek zijn.

Als zwangere vrouwen rode hond of de vijfde ziekte krijgen, kan dit gevaarlijk zijn. Deze ziekten kunnen het ongeboren kind beschadigen.

Meningokokkenziekte is levensbedreigend.

Wat kunt u er zelf aan doen?

- U hoeft uw kind niet in bed te houden. Als uw kind zich erg ziek voelt, geeft het zelf wel aan dat het wil rusten.
- Ondanks de vlekjes mag uw kind gewoon in bad of onder de douche.

- Het is niet nodig de koorts te onderdrukken. Wel is belangrijk dat een kind met koorts regelmatig drinkt. In de folder 'Kinderen met koorts' vindt u meer tips.
- Zieke kinderen hebben vaak geen trek in eten, maar dat geeft niet.
- Als het kind zich erg naar voelt, kunt u het paracetamol geven.
- Bij jeuk kunt u bij de apotheek 'schudsel' kopen: een vloeistof tegen de jeuk. Deze vloeistof kunt u beter niet op open wondjes smeren.
- Als uw kind flink ziek is, houdt u het natuurlijk thuis. Maar een kind dat zich goed voelt, kan naar het dagverblijf of naar school. Klasgenootjes hebben elkaar vaak al besmet voor de ziekte zichtbaar is.

Wanneer naar de huisarts?

Neem contact op met uw huisarts:

- als u denkt dat uw kind rondvonk heeft;
- als u zwanger bent en in contact bent geweest met een kind met een vlekjesziekte.

Neem direct contact op als uw kind:

- erg ziek is;
- suf wordt;
- puntvormige donkerrode of blauwrode vlekjes krijgt.

Wanneer er andere verschijnselen zijn waarover u zich zorgen maakt, overleg dan met uw huisarts.

 [Afdrukken](#) [doorsturen](#)